

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КАТЕГОРІЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ Колісник С.С.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Економіка України все більшою мірою набуває ринкового характеру, при цьому підприємства для оцінки своєї конкурентоспроможності продовжують застосовувати стандартні методи аналізу, переважно ті, що базуються на розрахуванні та порівнянні фінансових коефіцієнтів, які характеризують досягнуті результати діяльності підприємства. Між тим досягнуті результати, хоча і надають уявлення про стан підприємства в конкурентному середовищі, є малоінформативними щодо його перспектив на певному ринковому сегменті. Вивчення виключно фінансових аспектів сил і слабкостей підприємства є недостатнім для визначення, наприклад, напрямів розвитку виробничої або комерційної діяльності, вибору організаційних заходів впливу тощо. Через ці та інші причини все більшого поширення в економічних дослідженнях набувають методи конкурентного аналізу, що дозволяють виявити порівняльні переваги підприємств і їх конкурентний потенціал.

Основним принципом забезпечення конкурентоспроможності як підприємства, так і економіки країни в цілому, є забезпечення вискоєфективного використання наявних ресурсів і тих, що можуть бути залучені до виробничого процесу за необхідності. Конкурентоспроможність як економічна категорія означає здатність окремого суб'єкта випереджати свого конкурента в досягненні поставлених цілей на конкурентному ринку. Міжнародна організація «Європейський форум із проблем управління» поняття конкурентоспроможності підприємств визначає як «реальну й потенційну можливість фірм в існуючих умовах проектувати, виготовляти й збувати товари, які за ціновими і неціновими характеристиками більш привабливі для споживачів, ніж товари їхніх конкурентів». Отже, слід зазначити, що конкурентоспроможність підприємства не є постійною властивістю і може виявлятися тільки порівняно з групою підприємств на певному ринковому сегменті. Як поняття відносно конкурентоспроможність може мати місце в межах галузевої групи або країни і бути відсутньою у рамках світового ринку або його сегмента. Крім того, конкурентоспроможність може бути оцінена тільки в межах групи тих підприємств, що випускають однакову продукцію.

Враховуючи існуючі підходи до визначення конкурентоспроможності, на нашу думку, її визначальною рисою на рівні підприємства має бути спроможність (властивість, здатність) функціонувати, виживати та вигравати в конкурентній боротьбі. З таких позицій конкурентоспроможність утворює верхню межу прояву конкурентного потенціалу підприємства.